

Vägledning angående kosmetisk kirurgi av kvinnliga könsorganen

Kvinnor efterfrågar ibland kosmetiska ingrepp i könsorganen. Av klinisk erfarenhet är efterfrågan på reduktion av inre blygdläppar vanligast, men önskemål förstoring av yttre blygdläppar och försnävning av slidöppningen förekommer också.

Angivna skäl till önskad reduktion av inre blygdläppar är oftast kosmetisk, medan sexuella problem, skavningskänsla, hygieniska problem och svårigheter att bära snäva kläder också rapporteras.

Inom gynekologin förekommer begreppet ”hyperplasi av labia”, klassificerbart enl ICD 10 med kod N90.6 hypertrofi av vulva. Hypertrofi av inre blygdläpparna förekommer när det föreligger en fortgående tillväxt av inre blygdläpparna efter avslutad pubertet, tillväxten betingas framförallt hypertrofi av talgkörtlar. Tillståndet är extremt ovanligt, i de flesta fall av kosmetiskt störande blygdläpparna föreligger normalvariant. Det föreligger ingen konsensus om vilken storlek av labia som anses normalt. I en review publicerad i en lärobok från 1949, rapporteras inre blygdläpparna mått < 2 cm hos 87,7% av 2981kvinnor, 2 cm hos 4,9%, 3 cm av 5,7%, 4 till 5 cm hos 1,1%, och mer än 5 cm hos 0,7%. Det är dock ej angett vilket mått som avses.[1] I en studie av labiakirurgi definierar man ”true hypertrophia of labia” till inre blygdläppar som mäter >3 cm, [2] I andra studier anges måtten > 5 cm [3] eller >4 cm [4].

Olika plastikkirurgiska tekniker har rapporterats, vanligast tycks marginell reduktion vara, men också kilreduktion och andra mer eller mindre invecklade tekniker har beskrivits. [5]

Gemensamt för beskrivna studier är att det kosmetiska resultatet inklusive nöjdhet med ingreppet studerats, medan sexualitet före eller efter ingreppen i allmänhet ej studerats. Ingen av studierna är prospektiva. [2-5]

Misslyckade resultat i form av defektläkning och smärtor har rapporterats, bland annat till patientskaderegleringen. [6]

Eksematösa förändringar i vulva är vanligt. [7] Torrhet i vulva kan ofta hänföras till torrhetseksem, östrogenbrist eller specifika dermatoser såsom lichen sclerosus. Torrhetssymptom i vulva bör därför utredas med avseende på hudsjukdom.

Vid adekvat sexuell tändning sker en svullnad av bulberna i inre blygdläpparna vilket sårar på blygdläpparna och öppnar slidöppningen. Vid klagomål över att inre blygdläpparna är i vägen vid samlag bör därför den sexuella funktionen och tändningen utredas. [8]

Då evidens för medicinsk indikation för och nyttan av reduktionsplastik av blygdläppar saknas föreslås att sådan kirurgi ej skall utföras inom offentlig sjukvård. Kvinnor som önskar kosmetisk kirurgi bör hänvisad till företrädare för kosmetisk plastikkirurgisk verksamhet.

Lotti Helström för Etik-ARG och SFOG

Referenser

1. Dickinson RL. Human and sex anatomy. Baltimore7 Williams and Wilkins; 1949.
2. Pardo J, Sola` V, Ricci P, Guilloff E. Laser labioplasty of labia minora. International Journal of Gynecology and Obstetrics: 2006;93, 38—43.
3. Radman HM. Hypertrophy of the labia minora. Obstet Gynecol 1976;48(suppl):78S – 9S.
4. Rouzier R, Louis-Sylvestre C, Paniel BJ, Haddad B. Hypertrophy of labia minora: experience with 163 reductions. Am J Obstet Gynecol 2000;182:35– 40.
5. Jernbeck J, Hober M. Vulvovaginal kirurgi vid estetiska och funktionella frågeställningar. Nöjda patienter enligt enkätundersökning från privatklinik. Läkartidningen 2004;101:2901-4.

6. Ryde-Blomqvist E. Vårdprogram för intymkirurgi och fler resultat efterlyses!
Läkartidningen 2004;101:3714.

7. Vulvas Sjukdomar. ARG-rapport nr 48. Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi
Argus Printcom, Linköping.

7. Sexologi i gynekologiskt arbete. ARG-rapport nr 33. Svensk Förening för Obstetrik och
Gynekologi Arbets- och Referensgrupp för Psykosocial Obstetrik och Gynekologi samt
Sexologi. 1996.

8. Johndotter S, Essén B. Analys av lagstiftning rörande ingrepp i kvinnliga genitalier.
Estetiska och sexuella motiv godtas - men inte religiöst traditionella. Rättelse
2004;101(38):2960. Läkartidningen 2004;101:2810-2.